

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

Rjukan–Notodden
Industrial Heritage Site
inscribed on the World Heritage List in 2015

Vår dato 29.01.2021
Deres dato
Vår referanse 20/11193-8
Deres referanse
Vår saksbehandler Juliana Strogan

Referat fra Verdensarvråd I. desember 2020

Saker: 10/2020 - 16/2020

Møtested: Digitalt

Dato: 1. desember 2020

Tid: 09.30–15.00

Følgende medlemmer møtte:

Vestfold og Telemark fylkeskommune:

- Terje Riis-Johansen, fylkesordfører
- Veslemøy Wåle, opposisjonsrepresentant
- Lisbeth Eek Svensson, konstituert fylkesrådmann
- Juliana Strogan, verdensarvkoordinator

Tinn kommune:

- Steinar Bergsland, ordfører
- Bjørn Sverre Sæberg Birkeland, opposisjonsrepresentant
- Øystein Haugan, kommunal verdensarvkoordinator

Notodden kommune:

- Gry Fuglestveit, ordfører
- Reidar Folke Solberg, opposisjonsrepresentant
- Per Sturla Wærnes, rådmann
- Vicky K. Mikalsen, kommunal verdensarvkoordinator

Vinje kommune:

- Jon Rikard Kleven, ordfører
- Anders Sandvig, assisterende rådmann
- Kjell Christenson, kommunal verdensarvkoordinator

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

Rjukan-Notodden
Industrial Heritage Site
inscribed on the World Heritage List in 2015

Følgende observatører møtte

Verdensarvsenteret:

- Kjetil Djuve, konstituert direktør i NIA

Riksantikvaren:

- Atle Omland, Internasjonal avdeling Riksantikvaren

Hovedutvalg for kultur, folkehelse, tannhelse og idrett:

- Maja Foss Five, hovedutvalgsleder

Universitetet i Sørøst-Norge:

- Steffen Fagernes Johanessen, leder forskningsgruppe Kulturarv i Bruk.

Følgende medlemmer – forfall:

Tinn kommune:

- Svein Aannestad, konstituert rådmann

Vinje kommune:

- Øyunn Romtveit, opposisjonsrepresentant

Saksliste:

Sak 10/2020: Innkalling og saksliste

Sak 11/2020: Riksantikvaren fra 2020 – Atle Omland som ny kontakt fra Internasjonal Avd. i Riksantikvaren

Sak 12/2020: Nye medlemmer i Verdensarvrådet – Leder i hovedutvalg for kultur, folkehelse, tannhelse og idrett, Universitetet i Sørøst-Norge, og fylkesrådmannen

Sak 13/2020: Rapport for 2020 og Prioritering av søknader til 2021

Sak 14/2020: Forvaltningsplan 2020-2023

Sak 15/2020: Prosjekt «Verdensarv i læreplan»

Sak 16/2020: Eventuelt

Sak 10/2020: Innkalling og saksliste

Forslag til vedtak:

Verdensarvrådet godkjenner innkalling og saksliste.

Vedtak (enstemmig):

Verdensarvrådet godkjenner innkalling og saksliste.

Sak 11/2020: Riksantikvaren fra 2020 – Atle Omland som ny kontakt fra Internasjonal avdeling i Riksantikvaren

Forslag til vedtak:

Verdensarvrådet tar saken til orientering.

Vedtak (enstemmig):

Verdensarvrådet tar saken til orientering.

Merknad: Det ble diskutert situasjonen hvor Rjukan-Notodden Industriarv er tildelt bare én basis utstilling til verdensarvsenter. Notodden og Tinn kommune informerte at det hadde alltid blitt forutsetning for to basisutstillinger i de to avdelingene i verdensarvsenter når prosjektet var under Norges Verdensarv. Riksantikvaren tar det internt og ber kommunene å sende nevnte dokumentasjon om saken.

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

Rjukan-Notodden
Industrial Heritage Site
inscribed on the World Heritage List in 2015

Sak 12/2020: Nye medlemmer i Verdensarvrådet – observatører leder for hovedutvalg for kultur, folkehelse, tannhelse og idrett, Universitetet i Sørøst-Norge, og fylkesrådmannen

Forslag til vedtak:

Verdensarvrådet tar saken til orientering.

Vedtak (enstemmig):

Verdensarvrådet tar saken til orientering.

Sak 13/2020: Rapport for 2020 og Prioritering av søknader til 2021

Forslag til vedtak:

Verdensarvrådet ber koordinator om:

- Å oversende innkomne søknader for 2021 - kap. 1429 post 79 – Tilskudd til verdensarv - til Riksantikvaren i prioritert rekkefølge og med rådets anbefaling.

Vedtak (enstemmig):

Verdensarvrådet ber koordinator om:

- Å oversende innkomne søknader for 2021 - kap. 1429 post 79 – Tilskudd til verdensarv - til Riksantikvaren i prioritert rekkefølge og med rådets anbefaling.

Prosjektliste i prioritert rekkefølge (ikke medregnet sekretariatet som omsøkes rutinemessig):

1. Tømmerrenna
2. Company-Town
3. Ovnshus A
4. Hydrogenfabrikken-Tungtvannskjelleren
5. Kraftstasjon under hengebrua-Vemork
6. Såheim uteområde
7. HVA2

Merknad: Gjennomgang av 2020 med presentasjoner av årets prosjekter ved verdensarvkoordinator for Hydro, verdensarvsenter, NIA, Hydroparken og BaneNor.

Sak 14/2020: Revisjon av forvaltningsplanen 2020–2023

Forslag til vedtak:

1. Verdensarvrådet anbefaler revidert Forvaltningsplan 2020–2023 for politisk behandling i kommuner og fylkeskommune før sommeren 2021.
2. Verdensarvrådet ber verdensarvkoordinator oversende anbefalingen til kommunene og fylkeskommunen med følgende forslag til vedtakstekst: «Forvaltningsplanen for Rjukan-Notodden Industriarv 2020–2023 med tiltaksdel godkjennes. Den skal være et strategisk og praktisk verktøy i arbeidet med verdensarven ved at målsettinger og tiltak følges opp i kommune/fylkeskommune sitt arbeid og øvrige relevante planer.»

Vedtak (enstemmig):

1. Verdensarvrådet anbefaler revidert Forvaltningsplan 2020–2023 for politisk behandling i kommuner og fylkeskommune før sommeren 2021.

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

Rjukan-Notodden
Industrial Heritage Site
inscribed on the World Heritage List in 2015

- Verdensarvrådet ber verdensarvkoordinator oversende anbefalingen til kommunene og fylkeskommunen med følgende forslag til vedtakstekst: «Forvaltningsplanen for Rjukan-Notodden Industriarv 2020–2023 med tiltaksdel godkjennes. Den skal være et strategisk og praktisk verktøy i arbeidet med verdensarven ved at målsettinger og tiltak følges opp i kommune/fylkeskommune sitt arbeid og øvrige relevante planer.»

Merknad 1: Forvaltningsplanen presentert av verdensarvkoordinator for Rjukan-Notodden Industriarv, kulturarv seksjon i fylkeskommunen, planavdeling Tinn kommune, kommunal verdensarvkoordinator Notodden kommune, Universitetet i Sørøst-Norge, verdensarvsenter, kommunal verdensarvkoordinator Vinje kommune, Visit Rjukan, kommunal verdensarvkoordinator Tinn kommune.

Merknad 2: Ordfører i Vinje peker på punkt 2.1 i tiltaksplanen. Det vurderes justeringer i verdensarvgrensene. Utredning av utvidelse av kjernesonen til Møsvatn og buffersonen til Møsstrand, skal ikke være aktuelt om det ikke får økonomisk støtte til lokalsamfunnet langs Møsvatn. Enighet ble funnet ved innlemmelse av «...En slik eventuell endring forutsetter økt økonomisk støtte for bevaring av landbruk og kulturlandskapet langs Møsvatn». Det ble en diskusjon om hvilke virkemiddelapparat som kunne være aktuelt og bekymringer om belastning av post 79. Verdensarvkoordinator forklarte at post 79 deles ut på nasjonalt nivå og minner på at Riksantikvaren venter søknader om prosjekter i Vinje-området. Verdensarvkoordinator har imidlertid også forklart at hovedtanke rundt tiltaket er knyttet mulighet for SMIL-midler til kulturlandskap.

Merknad 3: Opposisjonsrepresentant for Notodden kommune, Reidar Folke Solberg, foreslår med generell enighet tydeliggjøring på punkt 5.3 om utredningen av et eventuelt bygningsvernenter for mur og betong.

Merknad 4: Konstituert direktør for NIA fremmer forslag til innlemmelse av Norsk Industriarbeidermuseum med beskrivelse i kapittel 11, Forvaltningssystemet. Verdensarvkoordinator og kulturarvseksjon i fylkeskommunen forklarer at denne kapittel lister lovfestet myndighet. Beskrivelsen innlemmes i en mer passende seksjon i planen.

Sak 15/2020: Prosjekt «Verdensarv i læreplan»

Forslag til vedtak:

Verdensarvrådet ber verdensarvsenteret om en presentasjon av utpekt prosjektleder, med konkret framdriftsplan til gjennomføring. Presentasjonen tas på rådets møte vår 2021.

Vedtak (enstemmig):

(fremmed av opposisjonsrepresentant for Notodden kommune, justert i punkt d på møtet)

Verdensarvrådet vurderer det som svært positivt at undervisningsopplegg i verdensarven nå kommer på dagsorden igjen. Det har gått to år siden prosjektet ble avsluttet, og det er viktig at arbeidet med læreplanen blir gjenopptatt og blir satt i gang og iverksatt så raskt som mulig. Det er av stor betydning at barn og unge i verdensarvkommunene får formidlet kunnskapen som knyttes til både ideen om verdensarv, UNESCO og industriarven spesielt. På neste verdensarvsrådsmøte ønsker rådet at den utpekte prosjektlederen for undervisningsopplegget presenterer en framdriftsplan for arbeidet.

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

Rjukan–Notodden
Industrial Heritage Site
inscribed on the World Heritage List in 2015

I framdriftsplanen bør følgende momenter tas med:

- a) Opplegget skal nå barnehagene og skolene i kommunene Notodden, Tinn og Vinje, også de videregående skolene. Det innebærer at det må lages en plan for hvordan barnehager og skoler skal involveres i arbeidet, slik at det oppstår motivasjon og et eierforhold til prosjektet.
- b) Det er av stor betydning at lærere holdes oppdatert med hensyn til kunnskap om verdensarv. Det må derfor lages en plan for hvordan lærere på alle trinn skal få relevant opplæring i temaet.
- c) Skoleledere og opplæringsetater på både kommune og fylkesnivå må bli informert på et tidlig tidspunkt om at arbeidet med undervisning i verdensarv gjenopptas og at de har et ansvar for både å motivere til og rapportere om status for arbeidet. En plan for dette oppfølgingsarbeidet bør være med.
- d) Det bør lages et budsjett for hvordan budsjettposten på 916 006 kroner skal brukes, med forutsetning i vilkår i vedtaksbrev.

Det er ønskelig at undervisningsopplegg om verdensarven kan tas i bruk for skoleåret 2021/2022.

Sak 16/2020: Eventuelt

Eventuelt1 - Ordfører i Notodden melder ønske om å inkludere følgende beskrivelse av verdensarvrådet i forvaltningsplanen:

«Verdensarvrådet består av representanter fra Notodden, Tinn og Vinje kommuner, samt Vestfold og Telemark fylkeskommune. Blant disse er det både politikere fra posisjon og opposisjon. Verdensarvkoordinator i Vestfold og Telemark fylkeskommune er sekretariat for Verdensarvrådet og har styring av rådet. Rådmenn, kommunale verdensarvkoordinatorer, Riksantikvaren og Verdensarvsenteret (Norsk Industriarbeider museum – NIA) er observatører. Alle medlemmer/observatører av verdensarvrådet har tale og forslagsrett. Politikerne har stemmerett.»

Sekretariatet informerte at strukturen og virke i verdensarvrådet er beskrevet i Partnerskapsavtalen og endringer i forvaltningsplanen ikke har påvirkning i Partnerskapsavtalen. Det ble også gitt informasjon om at forslaget innebærer en omorganisering av verdensarvrådet i motsatt retning av Norges verdensarvpolitikken, som setter verdensarv som et høyt faglig tema. Norges representasjon i UNESCO verdensarvskomiteen er ledet av Riksantikvaren og Miljødirektoratet.

Leder i verdensarvrådet ønsker at saken skal komme på agenda som en full innstilt sak.

Eventuelt2 – Presentasjon av Osmund Grøholt, PhD student fra Universitet i Bergen som har begynt med doktorgrad i Rjukan–Notodden Industriarv.

Med vennlig hilsen

Juliana Strogan
Verdensarvkoordinator
juliana.strogan@vtfk.no